

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

HUKUKİ KONULARDA ADLİ İŞ BİRLİĞİ UYGULAMASINA GİRİŞ – AİLE DAVALARI

INTRA

This project is funded by the European Union.

KAPSANAN ALANLAR VE KONULAR

This project is funded by the European Union.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Kapsanan alanlar:
  - Uluslararası yargı yetkisi
  - Adli iş birliği: Belgelerin tebliği ve delillerin sağlanması
  - Uluslararası özel hukuk (ulusal veya yabancı hukuk)
  - Kararın tanınması ve tenfizi
- Kapsanan konular:
  - Boşanma, ayrılık ve evliliğin butlanı
  - Ebeveyn sorumluluğu
  - Nafaka
  - Uluslararası çiftlerin mal rejimi/kayıtlı birliktelik kurmuş çiftlerin mal varlığı

YARGI YETKİSİ

This project is funded by the European Union.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- **Boşanma:**
  - (AT) 2201/2003 sayılı Tüzük: Genel (madde 3), karşı dava (madde 4), ek yetki (madde 7).
  - Uluslararası yargı yetkisine ilişkin Türkiye'deki kurallar.
- **Ebeveyn sorumluluğu:**
  - (AT) 2201/2003 sayılı Tüzük: Çocuğun mutat meskeni (madde 8), görüşme hakkı için çocuğun önceki mutat mesken mahkemesinin yetkisinin 3 ay boyunca devam etmesi (madde 9), çocuk kaçırma (madde 10), yargı yetkisinin başka mahkemeye verilmesi (madde 12), davayı daha iyi bir şekilde görebilecek bir mahkemeye devir (madde 15), ek yetki (madde 14).
  - Türkiye: 1996 tarihli Lahey Sözleşmesi: çocuğun mutat meskeni (madde 5), çocuğun haksız bir şekilde yerinin değiştirilmesi veya alıkonulması durumları (madde 7), yargı yetkisinin başka mahkemeye verilmesi (madde 10), davayı daha iyi bir şekilde görebilecek bir mahkemeye devir (madde 8-9).

YARGI YETKİSİ

This project is funded by the European Union.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Nafaka:
  - 4/2009 sayılı Tüzük: taraflar tarafından seçilen mahkeme (madde 4), davalının yetkiye karşı çıkmayarak mahkeme nezdine çıkması (madde 5), genel yetki (madde 3) ikincil yetki; istisnai yetki (madde 7).
  - Türkiye: 15 Nisan 1958, 2 Ekim 1973 ve 23 Kasım 2007 tarihli Lahey Sözleşmelerinde kararın tenfizine itiraz olarak düzenlenen yetki kuralları.
- Uluslararası çiftlerin mal rejimi/kayıtlı birliktelik kurmuş çiftlerin mal varlığı
  - 24 Haziran 2016 tarihli 2016/1103 sayılı Tüzük (evli eşlerin mal rejimleri) ve 24 Haziran 2016 tarihli (AB) 2016/1104 sayılı Tüzük
  - Uluslararası yargı yetkisine ilişkin Türkiye'deki kurallar

UYGULANACAK HUKUK

This project is funded by the European Union.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Evrensellik ilkesi
- Boşanma:
  - (AB) 1259/2010 sayılı Tüzük: Uygulanacak hukuku seçme hakkı (madde 5-7), seçim yapılmaması (madde 8), mahkemenin hukuku (madde 10).
  - Uluslararası özel hukuka ilişkin Türkiye'deki kurallar.
- Ebeveyn sorumluluğu:
  - 1996 tarihli Lahey Sözleşmesi: kendi yetkisini kullanma "lex actoritas" (madde 15,1), çocuğun mutad meskeninin değişmesi (madde 15,3), istisna (madde 15,2)
- Nafaka:
  - 4/2009 tarihli Tüzük (madde 15): 2007 tarihli Lahey Sözleşmesi: Uygulanacak hukukun belirlenmesi (madde 8), özel kurallar (madde 4 ve 5): bazı nafaka alacaklıları, eşler ve eski eşler; genel kural (madde 3):
  - Türkiye: 24 Ekim 1956 ve 2 Ekim 1973 tarihli Lahey Sözleşmesi
- Uluslararası çiftlerin mal rejimi/kayıtlı birliktelik kurmuş çiftlerin mal varlığı
  - 24 Haziran 2016 tarihli 2016/1103 sayılı Tüzük (evli eşlerin mal rejimleri) ve 24 Haziran 2016 tarihli (AB) 2016/1104 sayılı Tüzük
  - Uluslararası yargı yetkisine ilişkin Türkiye'deki kurallar

KARARIN TANINMASI VE TENFİZİ

This project is funded by the European Union.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- **Boşanma:**
  - (AT) 2201 sayılı Tüzük: Otomatik olarak tanıma ilkesi; tanıma biçimleri (medeni hal); kararın tanınmamasına ilişkin gerekçeler
  - Türkiye: İki taraflı antlaşmalar/resmi tanıma usulü
- **Ebeveyn sorumluluğu:**
  - (AT) 2201 sayılı Tüzük: Otomatik olarak tanıma ilkesi, otomatik olarak tenfiz edilebilirlik ilkesi – tenfiz edilebilirlik beyanı; Çocuğu görme hakkına ilişkin yetki, Tenfiz edilebilirlik beyanına gerek olmaması
  - Türkiye: İki taraflı antlaşmalar/resmi tanıma usulü
- **Nafaka:**
  - 4/2009 sayılı Tüzük (madde 15): 2007 tarihli Lahey Sözleşmesine bağlı Üye Devletler (26 – Birleşik Krallık ve Danimarka hariç tüm üye devletler); 2007 tarihli Lahey Sözleşmesine bağlı olmayan Üye Devletler (Birleşik Krallık): Madde 23-38: 44/2001 sayılı Tüzüğe (Brüksel I Tüzüğü) benzer
  - Türkiye: 15 Nisan 1958, 24 Ekim 1956 ve 2 Ekim 1973 tarihli Lahey Sözleşmeleri
- **Uluslararası çiftlerin mal rejimi/kayıtlı birliktelik kurmuş çiftlerin mal varlığı**
  - 24 Haziran 2016 tarihli 2016/1103 sayılı Tüzük (evli eşlerin mal rejimleri) ve 24 Haziran 2016 tarihli (AB) 2016/1104 sayılı Tüzük
  - Türkiye: İki taraflı antlaşmalar/resmi tanıma usulü

ULUSLARARASI ÇOCUK KAÇIRMA

This project is funded by the European Union.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Yasal belgeler:
  - 2201/2003 sayılı Tüzük
  - 25 Ekim 1980 tarihli Sözleşme
- "Haksız bir şekilde yerini değiştirme veya alıkoyma" kavramı (madde 2,11):
- Çocuğun geri dönmesine ilişkin usul: 1980 tarihli Lahey Sözleşmesi.
  - Merkezi makamın talebi,
  - Talebin hazırlandığı dil,
  - Tedbirlerin alınması için çocuğun bulunduğu ülkenin mahkemesine devir
- Olasılıklar:
  - Haksız bir şekilde yer değiştirme veya alıkonulmadan itibaren bir yıldan az zaman geçmesi: Çocuğun geri dönmesi (talep edilen Devletin temel ilkeleri izin vermezse reddedilebilir) – Lahey Sözleşmesi madde 12
  - Bir yıldan fazla zaman geçmesi: Çocuğun yeni çevresine intibak ettiği gösterilmezse geri dönmesi (talep edilen Devletin temel ilkeleri izin vermezse reddedilebilir) – Lahey Sözleşmesi madde 12.

ULUSLARARASI ÇOCUK KAÇIRMA

This project is funded by the European Union.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Geri dönmeme gerekçeleri (madde 13):
  - Çocuğun sbakımını üstlenmiş bulunan kişinin, yer değiştirme veya alıkoyma döneminde koruma hakkını etkili şekilde yerine getirmemesi veya yer değiştirmeye veya alıkoymaya muvafakat etmiş olması veya daha sonra kabul etmiş olması veya
  - Geri dönmesinin çocuğu fiziki veya psikolojik bir tehlikeye maruz bırakacak olması veya başka bir şekilde, müsamaha edilemeyecek bir duruma düşüreceği yolunda ciddi bir risk olması: Tüzükte özel bir durum söz konusudur: çocuk döndükten sonra çocuğun korunmasını güvence edecek yeterli düzenlemelerin yapıldığı belirtilse bile madde 13.b'deki gerekçe geçerli olabilir)
  - Çocuğun, geri dönmek istemediğinin göz önünde bulundurulmasının uygun olacağı bir yaşı ve olgunluğa erişmiş bulunması.

ULUSLARARASI ÇOCUK KAÇIRMA

This project is funded by the European Union.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- Çocuğun geri dönmesi usulü:
  - Çocuğun bulunduğu yerin hakiminin kararı:
    - Geri dönme kararı
    - Geri dönmeme kararı:
      - AB üyesi olmayan (26) Nihai
      - AB (26) Kararın menşe ÷lkedeki hakime iletilmesi (1 ay)
  - Menşe ÷lkedeki hakim:
    - Kararı taraflara tebliğ eder ve beyanda bulunmalarını ister (3 ay)
      - Beyanda bulunmama: Çocuğun bulunduğu yerdeki mahkemenin kararı nihaidir
      - Beyanda bulunma: Karar
      - Çocuğun geri dönmesi: Çocuğun bulunduğu ÷lkede tenfiz edilebilir

